

Zitting 1979–1980

15 900

Nadere wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, een aantal sociale verzekeringswetten en enige andere wetten (herziening aanpassingsmechanismen en vaststelling regelen hoogte sociaal minimum)

Nr. 5

BRIEF VAN HET LID VAN DER DOEF

Den Haag, 14 november 1979

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Gisteren, 13 november, besloot de vaste Commissie voor Sociale Zaken bij meerderheid, op donderdag 22 november voorlopig verslag over het Wetsontwerp herziening Aanpassingsmechanismen en vaststelling regelen hoogte sociaal minimum uit te brengen en voor te stellen het debat over dit wetsontwerp te voeren op 5 en 6 december a.s. Namens de grootst mogelijke minderheid van deze commissie breng ik u het verzoek over de Kamer voor te stellen de mondelinge behandeling te voorzien in februari 1980. Ik geef u voor dit verzoek de volgende overwegingen.

1. Het onderhavige wetsontwerp is een «hervormingsvoorstel» in de ware zin van het woord. Het regelt voor een reeks van jaren de grondslag voor zowel de bruto-ontwikkeling van het minimumloon als die van alle sociale uitkeringen. Tevens legt het de grondslag voor de netto-ontwikkeling van alle sociale uitkeringen boven het minimum. Niet op de laatste plaats legt het vast het niveau en de ontwikkeling van de laagste sociale uitkeringen, namelijk voor zover die gekoppeld zijn aan het wettelijke minimumloon, de zogenaamde netto-netto-koppeling, nadat eerst wijziging is aangebracht in de bestaande netto-netto-verhouding. Het wetsontwerp treedt in de plaats van de wetsontwerpen die voorzagen in tijdelijke aanpassingen, kortingen zo u wilt van het wettelijk indexeringsmechanisme, en van het wetsontwerp dat de doorwerking van de bouw-c.a.o. en de uitzend-c.a.o. in de index van regulingslonen tijdelijk blokkeerde. Met name de keuze van een indexeringsmechanisme vraagt kennis van de bestaande mechanismen en van de effecten die bij een keuze kunnen optreden. Het is, kortom een technisch omvangrijk en moeilijk wetsontwerp dat beoogt de nominale en netto-ontwikkeling van de uitkeringen van miljoenen mensen te regelen evenals de voor honderdduizenden werkenden van betekenis zijnde ontwikkeling van het wettelijk minimumloon.

2. Het wetsontwerp is gebaseerd op een SER-advies, dat zeer uitgebreid is en een noodzakelijke documentatie bevat voor hen die de wetgeving moeten maken. Helaas is het SER-advies nog slechts in gestencilde vorm bij enkele leden van de Kamer, en voor de leden niet eerder dan eind deze week beschikbaar. Het wetsontwerp zelf is nog slechts bij de leden van de vaste Commissie voor Sociale Zaken bezorgd.

3. Het wetsontwerp voorziet in een onderscheid in feitelijk uitkeringsniveau tussen oude en nieuwe gevallen van vergelijkbare aard. Over dit aspect is in het geheel geen advies door de SER of een ander adviesorgaan uitgebracht.

4. Binnen de SER zijn de representatieve organisaties van werknemers, werkgevers, middenstanders en boeren vertegenwoordigd. Niet de organisaties van invaliden, gehandicapten of bejaarden. Juist deze organisaties zouden, nu zij voor het eerst kennis kunnen nemen van de definitieve voorstellen van de Regering, gelegenheid moeten krijgen hun mening, ook al moet het hoe dan ook snel, te geven. In de voorgestelde procedure kan in het voorlopig verslag geen aandacht aan beschouwingen vanuit deze organisaties en groeperingen worden besteed.

5. Het wetsontwerp maakt gewag van systeemfouten die in de sociale verzekeringswetgeving zijn geslopen, welke fouten moeten worden gecorrigeerd. De procedure waartoe is besloten vergroot de kans dat nieuwe systeemfouten worden gemaakt.

6. De gekozen procedure is afgestemd op inwerkingtreding van het wetsontwerp per 1 januari 1980. Daarbij speelt een rol dat enkele tijdelijke voorzieningen op 31 december 1979 aflopen. Ik heb er mij ten Departemente van vergewist dat het technisch mogelijk is om, zo de Regering en de Kamer dit wensen, per 1 januari 1980 een voorziening te treffen, die de tijdelijke maatregelen verlengen tot bij voorbeeld 1 april 1980. Een noodsituatie, in financiële of wetstechnische zin behoeft derhalve niet op te treden. Het feit dat een aantal fracties in juni jl. in de Kamer bij gelegenheid van de behandeling van het zogenaamde 1 juli-pakket hebben meegedeeld niet meer te willen meewerken aan een nieuwe tijdelijke korting of een andere tijdelijke maatregel, levert mijns inziens allerm minst een argument op om te kiezen voor een procedure die het de Kamer niet mogelijk maakt de behandeling zorgvuldig voor te bereiden.

Of per 1 januari 1980 sprake zal (moeten) zijn van een nieuwe tijdelijke maatregel hangt volstrekt af van het tijdstip waarop definitieve wetgeving de Kamer bereikt en de procedure die de Kamer zich daarbij zelf oplegt. In de opstelling in juni jl. ligt dan ook geen argument om nu af te stappen van een minimaal noodzakelijke tijd die nodig is voor voorbereiding en behandeling.

Samenvattend meen ik dat zowel de belangen van de mensen die voor wat hun inkomen betreft zo zeer afhankelijk zijn van goede en zorgvuldige behandeling van het voorliggende wetsontwerp, als het zelfrespect van het parlement niet gedogen dat de Kamer zich voegt in het procedurevoorstel van de vaste Commissie voor Sociale Zaken.

Van der Doef